

ایران امروز و ان شاء الله فردا، همان ایرانِ روز بیست و سوم خرداد و بیست و چهارم خرداد است که مردم آمدند خیابانها را پُر کردند و علیه صهیون ملعون و آمریکای جنایتکار شعار دادند. این مسئله‌ی اولی که میخواستیم عرض کنم. نکته‌اش هم این بود که این اتحاد ملی، این یکپارچگی مردم همچنان وجود دارد و وجود خواهد داشت؛ البته همه هم در مقابل آن مسئول هستیم.

۱۴۰۴/۰۷/۰۱

حرف روز

مارادونا را ول نکنید

«جای مردان سیاست بنشینید درخت، که هوا تازه شود.» نمی‌دانم سهراب این شعر را دقیقاً کی سروده؛ اما بی‌تردید در دو مسئله و مشکل با امروز ما درد مشترک داشته: تمنای هوای پاک و داشتن سیاستمدار سالم و مردمی. شاید سیاستمداران عصر سهراب هم از جنس برخی سیاست‌ورزان امروز ما بوده‌اند که وقتی کشور درگیر بنیادی‌ترین مشکلات بوده، فیل‌شان یاد هندوستان می‌کرده و به دنبال یقه‌گیری بوده‌اند.

از مطایبه بگذریم؛ شاید نازل‌ترین سطح سیاست‌ورزی در یک هفته اخیر را باید در دعوت به مناظره‌ی دو مدیر سابق پرونده‌ی هسته‌ای دید.

اولی دعوت به مناظره کرد، با این پیش‌شرط که رقیبش باید جبران‌کننده‌ی خسارت‌های چند صد میلیاردی‌اش باشد؛ هرچند کسی نیست که سوزنی از بهر تنبّه به شیخ ما بزند که چه کسی باید پاسخگوی خسارت شما باشد؟ دومی هم در کمال خون‌سردی پاسخی داد که: او باید با خودش یا با یک بچه دبستانی مناظره کند!

در روزهایی که بخشی از جامعه چشم به میدان فردوسی تا چهارراه استانبول دوخته تا ببیند قیمت دلار چگونه بر صفحه‌ی صرافی‌ها اوج می‌گیرد و معیشت مردم را لنگ می‌کند، در روزهایی که اروپایی‌ها بخشی از پروژه‌ی صهیونیست‌ها شده و اسنپ‌ک را کلید زده‌اند، آقایان یادشان افتاده که لشکرکشی مجازی کنند و همدیگر را به صلابه بکشند.

شاید ساده‌ترین راه آن بود که در این نوشته، هر دو طرف را به واژگانی مانند «اتحاد مقدس» فرا بخوانیم و بنویسیم: «آقایان! در برهه‌ی حساس کنونی دعا را کنار بگذارید!» ولی وقت این حرف‌ها گذشته است.

بخشی از این اشتباهات فاحش را باید به پای مشاورین این آقایان نوشت که خیال می‌کنند با این رفتارها لایک می‌گیرند و برای انتخابات و سیاست‌ورزی‌شان قاتق می‌شود. در صورتی که مردم سال‌هاست از چنین سیاست‌ورزی‌ای خسته شده‌اند. در زمانه‌ای که سفره‌ها کوچک و کوچک‌تر می‌شود، این رفتارها فقط رفتن روی مخ مردم است.

هم آن روحانی سیاست‌ورز و هم آن مکلای جلیل‌القدر، هر دو باید بیندیشند که اگر دعوایشان برای سیاست‌ورزی است، مسیرش از این نمی‌گذرد؛ بلکه مهم‌ترین اصل آن است که با مردم همدردی کنند، یقه‌ی طرف مقابل را نگیرند و به جای تکل‌های ناشیانه و گل زدن به خودی‌های گاه و بی‌گاه، مارادونای حریف را بچسبند. شاید یکی از مهم‌ترین علت‌های روی‌گردانی جامعه از برخی سیاست‌ورزان و سیاستمداران، درک نکردن اولویت‌ها و غلبه دادن به حاشیه‌هاست؛ آتشی که دودش دیر یا زود به چشم همین عزیزان می‌رود.

[یعقوب ربیعی]

گزارش روز

اما و اگرهای نقش تالار دوم، در کنترل نرخ دلار

بازار ارز در ایران به دلیل محدودیت‌های بانکی و تحریم‌ها، وضعیتی ویژه دارد که آن را از تجربه سایر کشورها متمایز کرده است. در سال‌های اخیر، دلار آزاد به شکل غیرعادی تحت تأثیر نرخ تتر (USDT) قرار گرفته است. تتر به دلیل نقدشوندگی بالا، دسترسی ۲۴ ساعته و محدودیت‌های بانکی (بر روی دلار) و تحریمی، عملاً به جانشین دلار نقدی تبدیل شده و به‌عنوان سیگنال لحظه‌ای برای قیمت دلار در بازار آزاد عمل می‌کند. این در حالی است که قیمت تتر بیشتر ناشی از انتظارات روانی، سفته بازی و تقاضای ذخیره ارزش است تا عرضه و تقاضای واقعی. از همین رو، عمق اندک بازار آزاد دلار و کمبود اسکناس و حواله باعث شده فعالان اقتصادی، تقریباً نرخ تتر را به‌عنوان معیار ارزش دلار در ریال بپذیرند. روشن است که این جانشینی، خود به تشدید نوسانات و انتظارات تورمی دامن می‌زند.

در چنین فضایی، دولت با راه‌اندازی تالار دوم توافقی کوشیده است تا سازوکاری شفاف‌تر و متکی بر عرضه و تقاضای واقعی صادرکنندگان و واردکنندگان ایجاد کند. مزیت مهم این تالار، فاصله گرفتن از نرخ‌گذاری دستوری و فراهم‌سازی بستری برای کشف نرخ واقعی ارز است. به بیان دیگر، این بازار می‌تواند با افزایش عرضه رسمی و پاسخ‌گویی به بخشی از نیازهای واقعی، مرجعیت تتر را تضعیف کرده و وزن سیگنال‌دهی آن را کاهش دهد.

با این حال، واقعیت‌های میدانی نشان می‌دهد که تالار دوم در کنار کارکرد مثبت خود، آثار جانبی منفی نیز دارد. نرخ‌های کشف‌شده در آن، به‌ویژه در سطوح بالاتر (مانند ۸۰ تا ۹۴ هزار تومان)، بلافاصله به‌عنوان علامت افزایشی به بازار آزاد منتقل می‌شود. این موضوع باعث احتکار ارزی و کاهش تمایل به عرضه از سوی دارندگان ارز شده و انتظارات منفی را تشدید می‌کند. همچنین، از آنجا که این تالار پاسخ‌گوی همه تقاضاهای خرد و میان‌مدت نیست، بخش مهمی از تقاضا ناگزیر روانه بازار آزاد می‌شود و نرخ را در سطوح بالاتر تثبیت می‌کند. تجربه کشورهای چون ونزوئلا و لبنان نشان داده است که در صورت تداوم این شکاف، بازارهای موازی می‌توانند به جای کاهش التهاب، بر شدت آن بیفزایند.

با وجود این، نباید نسبت به آینده این سیاست ناامید بود. اگر دولت و تیم اقتصادی با تدبیر بیشتر، عرضه ارز در تالار دوم را گسترش دهند و دسترسی طیف وسیع‌تری از تقاضاکنندگان به این بازار فراهم گردد، می‌توان انتظار داشت که فشار بر دلار آزاد فروکش کند و حتی سیگنال‌های افزایشی تتر نیز کم‌اثر شود. همچنین، تکمیل این سیاست با ابزارهای مکمل مانند توسعه بازار مشتقات ارزی، تقویت حواله‌های رسمی و تسهیل نقل و انتقالات، می‌تواند کارکرد این تالار را بهبود بخشد.

به بیان دیگر، تالار دوم ظرفیتی است که در صورت تأمین همه تقاضاهای مشروع، می‌تواند به تثبیت انتظارات و کاستن از وزن بازار آزاد و تتر بینجامد. توصیه اصلی به دولت آن است که به جای انفعال در برابر سیگنال‌های روانی، از این ابزار برای افزایش شفافیت، تقویت اعتماد و کاستن از التهاب انتظارات بهره گیرد.

[علی محمدی]

خبر ویژه

بازار گرمی مجازی تل‌آویو برای ربع پهلوی

روزنامه صهیونیستی هآرتس و مجله مارکر فاش کردند که رژیم صهیونی با تأمین مالی شبکه‌ای سازمان‌یافته در فضای مجازی، به تبلیغ رضا پهلوی و بازگشت سلطنت پرداخته است. این شبکه، با حساب‌های جعلی و محتوای تولیدشده توسط هوش مصنوعی در پلتفرم‌هایی چون ایکس و اینستاگرام، روایت‌های صهیونی را به زبان فارسی منتشر می‌کند. طبق گزارش سیتیزن‌لب دانشگاه تورنتو، فعالیت این شبکه هم‌زمان با سفر رضا پهلوی به سرزمین‌های اشغالی در سال ۲۰۲۳ شدت یافته و با مواضع گیلا گملیل، وزیر اطلاعات رژیم صهیونی، هماهنگ بوده است. این عملیات مجازی همچنین با رویدادهای نظامی، از جمله بمباران زندان اوین، هم‌راستا شده و حتی ویدئویی جعلی از لحظه حمله منتشر کرده است. شبکه مذکور ضمن تحریک برای اعتراض، مردم را به اقدام مستقیم علیه نظام فراخوانده و با کانال‌های تلگرامی مرتبط بوده است. فعالیت‌ها از ۲۰۲۲ آغاز و در ۲۰۲۵ تشدید شده‌اند.

ایران وارد مذاکره درباره توان دفاعی نخواهد شد

حجت الاسلام و المسلمین علی سعیدی، رئیس دفتر عقیدتی و سیاسی فرماندهی معظم کل قوا، با تأکید بر آمادگی کامل نیروهای مسلح برای پاسخ به هر خطای احتمالی دشمن، گفت: «ایران بارها اعلام کرده درباره توان دفاعی اش مذاکره نخواهد کرد.» وی افزود یک کشور مستقل برای حفظ استقلال خود در عرصه منطقه ای و بین المللی باید نیروی دفاعی بومی و قدرتمند داشته باشد. سعیدی با اشاره به موفقیت ایران در توسعه فناوری های دفاعی داخلی تأکید کرد که سلاح های عاریه ای کلیدش در دست دشمن است و ایران وارد مذاکره درباره آن نخواهد شد. همچنین پس از عملیات «وعده صادق ۳»، نیروهای دفاعی کشور در حال بررسی و رفع نقاط ضعف برای آماده باش کامل در برابر هرگونه اشتباه محاسباتی دشمن هستند. وی خاطرنشان کرد روند تقویت توان دفاعی کشور ادامه دارد و پاسخ قاطع به هر تهدیدی آماده است.

مقابله با نفوذ سرویس های اطلاعاتی در مسیر قانونی شدن

مجلس دوازدهم طرحی را با عنوان «مقابله با نفوذ سرویس های اطلاعاتی و نهادهای بیگانه» ارائه کرده که دامنه گسترده ای از همکاری با بیگانگان را جرم انگاری می کند. بر اساس این طرح، دریافت بورسیه تحصیلی از دانشگاه های غیرمجاز، مصاحبه با رسانه های خارجی بدون مجوز وزارت اطلاعات، ارسال اطلاعات و ارتباط با سفارتخانه ها ممنوع خواهد شد. مجازات ها از ۶ ماه تا ۳۰ سال حبس، مصادره اموال و محرومیت های شغلی متغیر است. همچنین فعالیت های فرهنگی تحت هدایت بیگانگان جرم محسوب شده و همکاری علمی فقط با مؤسسات مورد تأیید وزارت اطلاعات مجاز است. دریافت کمک مالی از سفارتخانه ها یا نهادهای خارجی بدون مجوز منجر به انحلال تشکلات و محرومیت اعضا از فعالیت می شود. مرجع رسیدگی به جرائم این قانون دادگاه انقلاب است که می تواند حکم مصادره اموال را نیز صادر کند.

پیام، قلب تپنده اقتصاد دیجیتال ایران

سید ستار هاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، در بازدید از منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه بین المللی پیام، این مجموعه را موتور محرک اقتصاد دیجیتال کشور توصیف کرد. وی با اشاره به ظرفیت های تولیدی، زیرساختی و موقعیت ممتاز جغرافیایی پیام، تأکید کرد که این منطقه نقش کلیدی در توسعه صادرات محصولات فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) ایفا می کند. در جریان این بازدید، وزیر از دو شرکت فناور فعال در حوزه تولید تجهیزات هوشمند و زیرساخت های ارتباطی بازدید کرد. به گفته مدیرعامل منطقه، بیش از ۴۳۰ شرکت هایتک در پیام مستقر هستند. هاشمی همچنین بر اهمیت نقش فرودگاه پیام در زنجیره لجستیک و انتقال بار تأکید کرد و خواستار تبدیل این منطقه به الگویی ملی در توسعه اقتصاد دیجیتال با مشارکت بخش خصوصی شد.

سنگ تمام عراقی ها برای سید حسن نصرالله، مراسم یادبود با پیام

ایستادگی

همزمان با نخستین سالروز شهادت سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب الله لبنان، شهرهای مختلف عراق صحنه برگزاری مراسم باشکوهی در بزرگداشت این فرمانده شهید بود. مردم عراق با برپایی تجمعات و راهپیمایی ها گسترده، وفاداری خود به محور مقاومت را به نمایش گذاشتند. در بغداد، شخصیت هایی همچون شیخ علاء الرکابی از سازمان بدر و تحلیلگرانی چون مهدی الکعبی و قاسم العبودی، با اشاره به توطئه های آمریکا و رژیم صهیونیستی، بر وحدت و ایستادگی ملت های منطقه تأکید کردند. فرزند شهید نصرالله، سید جواد نصرالله، نیز با حضور در جمع مردم بغداد از حمایت و محبت عراقی ها قدردانی کرد. وی تأکید کرد که پدرش «برادر همه ملت های مقاوم» بود. مراسم با پیام همبستگی، قدردانی از نقش تاریخی شهید نصرالله در حمایت از عراق و تأکید بر استمرار مقاومت، به عنوان پاسخ قاطع به دشمنان منطقه برگزار شد.

◀ سردار اسماعیل قانانی، فرمانده نیروی قدس سپاه، گفت: «طرح خلع سلاح حزب الله ناشی از ناتوانی صهیونیست ها است.» او تأکید کرد درخواست آتش بس از رژیم صهیونی «نشان دهنده ضعف در عملیات نظامی» علیه حزب الله است. قانانی افزود حزب الله با «تدبیر، حکمت و صلابت» در حمایت از مقاومت فلسطین موفق عمل کرده و مقاومت ۶۶ روزه در جنگ ۲۰۰۶ را «بی سابقه» و «عظیم» توصیف کرد.

◀ محسن پاک آیین، دیپلمات پیشین، گفت: «ایران امروز از نظر دفاعی، موشکی، پهپادی و فناوری بسیار توانمندتر از ۱۰ سال پیش است.» وی تحریم های شورای امنیت را «فاقد اعتبار اجرایی» دانست و تأکید کرد: «تحریم ها قابل مدیریت اند و اقتصاد ایران مقاوم تر شده است.» پاک آیین خواستار «تقویت دیپلماسی منطقه ای» و «پرهیز از دوقطبی سازی داخلی» شد و حفظ انسجام ملی را ضروری دانست.

◀ رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرد کنترل همزمان بازار رسمی و غیررسمی ارز در دستور کار است. محمدرضا فرزین تأکید کرد که افزایش نرخ ارز مرکز مبادله، تورم بیشتری نسبت به بازار غیررسمی ایجاد می کند. وی از برنامه ریزی برای افزایش عرضه ارز صادراتی در بازار دوم خبر داد و گفت اصلاحات ارزی باید تدریجی و مدیریت شده باشد تا از شوک های تورمی جلوگیری شود.

◀ نیکلاس مادورو، رئیس جمهور ونزوئلا، اعلام کرد: «ونزوئلا هرگز در برابر هیچ امپراطوری تسلیم نخواهد شد.» وی آمریکا را متهم به «سرقت نفت و منابع کشور» کرد و افزود: «در سال های آتی به این امپراطوری درس اخلاقی و سیاسی خواهیم داد.» مادورو تأکید کرد هدف آمریکا «تجاوز مسلحانه و تحمیل دولت های دست نشانده» است و مردم آمریکا «به این واقعیت آگاه اند.»

◀ «مجیدرضا حریری» رئیس اتاق مشترک ایران و چین اعلام کرد امروز «هیچ تحریم مستقیمی در حوزه تجارت خارجی ایران وجود ندارد» و محدودیت ها «بیشتر به فعالیت های هسته ای و موشکی محدود است». حریری تأکید کرد افزایش صادرات نیازمند «دیپلماسی اقتصادی فعال» و رفع موانع داخلی مانند «مشکلات بانکی و گمرکی» است. وی بر توسعه روابط با چین، روسیه، ترکیه و هند و «تنوع بخشی بازارها» تأکید کرد.

◀ رئیس سازمان بسیج جامعه پزشکی از اجرای گسترده برنامه های سلامت محور در هفته دفاع مقدس خبر داد. محمدحسین زارع زاده گفت: «۶۲۲ تیم درمانی» به مناطق محروم اعزام و «۶۳ میز خدمت سلامت» با ارائه خدمات رایگان برپا شد. همچنین «۲ بیمارستان موقت صحرایی» در سیستان و بلوچستان و یزد راه اندازی شد. این برنامه ها با همراهی «۱۴۲۲ پزشک و بیش از ۴ هزار جهادگر سلامت» انجام شد.